

Danuta Prinke, Andrzej Prinke

Chaławy, gm. Brodnica, woj.
poznańskie, st. 15

Informator Archeologiczny : badania 22, 8-9

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

czesny wkop a w uchwyconej jej niewielkiej części o zarysie owalnym natrafiono na kilka fragmentów ceramiki kultury ceramiki sznurowej.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Muzeum Okręgowym w Białymstoku.

Badania zakończone.

■ Brańsk, woj. białostockie, st. 22 - patrz epoka brązu.

Brody Pomorskie,
woj. gdańskie,
st. 20

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku

Badania prowadził mgr Olgierd Felezak. Finansowało Muzeum Archeologiczne w Gdańsku. Czwarty sezon badań. Osada wielokulturowa; kultura ceramiki wstęgowej rytej, kultura pucharów lejkowatych i wczesna epoka żelaza.

Celem badań było rozpoznanie wschodniego odcinka osady. Złożono 7 wykopów (od 27 do 33) o łącznej powierzchni 269 m².

Zarejestrowano 6 obiektów nieruchomych, reprezentowanych przez jamy typu gospodarczego lub odpadowego. Zalegały one w obrębie warstwy kulturowej bądź w przypadku jej braku, bezpośrednio w żółtym płasku. W wypełniskach jam dominował materiał ceramiczny, a także, szczególnie w dwóch największych, występowały kosteczki zwierzęce oraz grudki polepy.

Pięć obiektów stanowi pozostałość po osadnictwie kultury pucharów lejkowatych. Jeden zaś należy wiązać z wczesną epoką żelaza. Należy podkreślić, że wschodnia badana część osady, charakteryzuje się mniejszą gęstością występowania ceramiki w stosunku do centrum stanowiska. Wyróżnia się także inną funkcją odkrytych obiektów, którą można łączyć z gospodarczą działalnością użytkowników osady.

Analogicznie jak w ubiegłym roku, większość pozyskanych materiałów należy datować na fazę III B kultury pucharów lejkowatych według periodyzacji stosowanej przez Zespół Badań Kujaw.

Badania będą kontynuowane.

■ Brzeście, gm. Sławno, st. 13 - patrz okres halsztacki.

Brzeście, gm. Wiślica,
woj. kieleckie,
st. 6

Pracownia Badań Archeologicznych
i Dokumentacji Konserwatorskiej
przy MSP "Słódemka" w Łodzi

Badania prowadzili mgr L. Wiewióra, mgr A. Staroń, dr L. Wojda. Finansował WZIR Oddział w Busku Zdroju. Pierwszy sezon badań. Osada kultury ceramiki wstęgowej rytej.

Stanowisko znajduje się na zachodniej terasie nadzalewowej w dolinie rzeki Maskalis w odległości ok. 500-600 m na północ od ostatnich zabudowań wsi Brzeście.

Badania miały charakter prac ratowniczych w związku z niszczeniem relikwów osady przez rowy melioracyjne. Łącznie przebadano metodą wykopów szerokopłaszczyznowych powierzchnię 193,5 m².

W wyniku eksploracji odkryto 6 obiektów należących do kultury ceramiki wstęgowej rytej. Wymienione obiekty, to jamy o charakterze gospodarczym.

Łącznie znaleziono 983 fr. ceramiki, 4 rozcieracze kamienne oraz 35 odłupków, wiórow i fr. rdzeni krzemlennych.

Materiały i szersze sprawozdanie znajdują się w WOAK w Kielcach.

Badania będą kontynuowane.

■ Cerkiewnik, gm. Dobre Miasto, woj. olsztyńskie, st. 5 - patrz epoka brązu.

Chalawy, gm. Brodnica,
woj. poznańskie,
st. 15

Muzeum Archeologiczne w Poznaniu

Badania prowadzili: mgr Danuta Prinke i dr Andrzej Prinke. Finansowało Muzeum Archeologiczne w Poznaniu. Czwarty sezon badań.

Osada z późnego odcinka fazy lubońskiej kultury pucharów lejkowatych oraz ślady osadnictwa achykwoneolitycznego i kultury łużyckiej.

Celem badań było rozpoznanie charakteru i intensywności osadnictwa we wschodniej części stanowiska oraz próba wyjaśnienia kwestii domniemanego charakteru obronnego obiektu.

Wykopy (nr 70-87) założono, kontynuując ubiegłoroczną oś badań. Na powierzchni ok. 5 arów wystąpiło w dużym rozproszeniu 9 obiektów: 7 jam i dwa dołki postępujące; pochodzi z nich ponad 70 % materiału zabytkowego. Łącznie pozyskano 2791 fr. krawędzi, 69 uch, 59 fr. den, 96 fr. ceramiki zdobionej oraz 79 wyrobów krzemienych (surowiec narzutowy, bałtycki; brak okazów retuszowanych), 607 grudek polepy i 233 fr. ceramiki innych kultur. Ponadto znaleziono fr. szpuli glinianej, 2 przęśliki, 2 fr. ślektier kamiennych, 1 fr. topora kamiennego, 4 fr. płyt szliflerskich, 2 rozcieracze oraz kilkanaście przedmiotów kamiennych ze śladami obróbki.

Zestaw istotnych taksonomicznie materiałów uzasadnia dotychczasową klasyfikację chronologiczno-genetyczną badanego obiektu, potwierdzając jego późnolubońską metrykę. Nadal nie uzyskano danych, które pozwoliłyby na wyjaśnienie obecności na stanowisku nielicznych, starszych, elementów stylistycznych, odkrytych w ub. sezonach. Ustalono natomiast zasięg osady od strony wschodniej. Założono także szereg sondaży w strefach pobawionych walorów naturalnej obronności (północny i wschodni skraj osady) w celu stwierdzenia ewentualnej obecności konstrukcji zabezpieczających osadę. W obu przypadkach poszukiwania zakończyły się wynikiem negatywnym.

Badania będą kontynuowane.

Cieszanowice,
gm. Gorzkowice,
woj. piotrkowskie,
st. 4

Muzeum Archeologiczne w Łodzi

Badania Prowadziła mgr Ewa Niestołowska-Srentowska. Finansował WKZ w Piotrkowie Trybunalskim. Pierwszy sezon badań. Stanowisko z przełomu neolitu i wczesnej epoki brązu.

Stanowisko zostało odkryte w 1985 roku przez mgr Mieczysława Szukałę podczas badań AZP, na terenie planowanego zbiornika wodnego nad rzeką Luciażą. Spowoduje to jego całkowite zalanie i dlatego zostało wyznaczone do badań ratowniczych.

Stanowisko usytuowane jest na częściowo rozwanym wale wydmowym w szerokiej dolinie rzeki Luciaży. W 1987 r. przeprowadzono badania sondażowe, a w 1988 r. przystąpiono do badań systematycznych. Wykopy założono w czole wału wydmowego od strony zachodniej, częściowo zniszczonego przez okolicznych mieszkańców przy wybieraniu piasku do celów gospodarczych. Natrafiono na warstwę kulturową związaną z młodą glebą kopalną. Odkryto zarys dużego obiektu z paleniskiem w środku i dość znaczną liczbę zabytków krzemienych, skupionych głównie w pobliżu paleniska. Wśród zabytków zdecydowaną większość stanowiły zabytki krzemienne, w tym głównie rdzenie i półsurowiec. Narzędzia są nieliczne. Wydobyto również kilkanaście fragmentów ceramiki zdobionej ornamentem sznurowym.

Materiały zabytkowe przechowywane są w zbiorach MAIE w Łodzi.

Badania będą kontynuowane.

Dąbrowa Biakupia,
woj. bydgoskie,
st. 21

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Instytut Prahistorii Zakład Prahistorii
Polski w Poznaniu

Badania prowadził mgr Piotr Chachlikowski. Finansowało BBIDZ w Bydgoszczy. Ośmy sezon badań. Obozowisko ludności schyłkowopaleolitycznej/ mezolitycznej, osady kultury pucharów lejkowatych (KPL) z fazy IIIB i IIIC, grób ludności kultury późnej ceramiki sznurowej.

Badania stanowią kontynuację eksploracji obiektu z lat 1980, 1983 - 1987. Są one częścią badań mikroregionu osadniczego KPL, w którym obok systematycznej prospekcji powierzchniowej, prowadzone są wykopaliska na osadach. Prace ujawniają unikatowe dane z zakresu organizacji osad oraz ich zaplecza (por. stan. 16 w Nowym Dworze w tymże tomie).

W 1988 r. wykopaliska skoncentrowano w rejonach zwartego zagospodarowania ostedli kultury pucharów lejkowatych z fazy IIIB (osada "starsza" - ok. 2900 - 2800 p.n.e.) oraz z fazy IIIC (osada "młodsza" - ok. 2500 - 2450 p.n.e.). Ogółem zbadano powierzchnię 200 m². Odkryto łącznie 68 obiektów ziemnych. Z tej liczby 42 to jamy po słupach, 25 to jamy gospodarcze KPL o różnicowanym przeznaczeniu (zasobowe, produkcyjne, śmietnikowe i o bliżej nieokreślonej funkcji), 1 - to jama grobowa ludności kultury późnej ceramiki sznurowej.